

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Eugeniusz
Nazwisko: Lipiński
Miejsce urodzenia: Budne-Sowięta pow. ostrołęcki
Data urodzenia: 03-02-1919
Imię ojca: Hieronim
Imię matki: Aleksandra
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Eugeniusz Lipiński pseud. „Mrówka” (ur. w 1919 r.) od roku 1941 do stycznia 1945 był współpracownikiem i żołnierzem ZWZ / AK, w maju 1945 został dowódcą lokalnej grupy samoobrony, na czele której dokonał kilku akcji przeciwko komunistycznym władzom na terenach pow. Ostrołęka. Od czerwca 1946 do października 1949 był żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Ostrołęka, Przasnysz i sąsiednich. W latach 1948-1949 walczył w szeregach Okręgu XVI NZW pod dowództwem Witolda Boruckiego pseud. „Babinicz”. Eugeniusz Lipiński figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach WUBP w Warszawie, PUBP Ostrołęka i PUBP w Przasnyszu z lat 1947-1950. Zapisano w nich między innymi, iż Eugeniusz Lipiński był "od 1948 r. dowódcą bojówki PAS [Pogotowia Akcji Specjalnej NZW] na terenie powiatu Przasnysz (...) a w 1949 r. komendantem Komendy Powiatu NZW krypt. >Wiosna< na pow. Przasnysz i pow. Maków Maz.". Zanotowano także, iż Eugeniusz Lipiński "był dowódcą bandy NZW, dokonał licznych napadów terrorystyczno-rabunkowych z bronią w rękę" i został "zabity podczas akcji zbrojnej" grupy operacyjnej UB i oddziałów KBW w dniu 15 października 1949 pod Olszewką w powiecie przasnyskim, w gminie Jednorożec (po donosie agenta UB pozyskanego z szeregów NZW). Wraz z sierżantem Eugeniuszem Lipińskim zginęło wówczas w walce z UB i KBW czterech innych żołnierzy NZW: Alfred Gadomski pseud. "Kajdan", Stanisław Garliński pseud. "Cichy", Stanisław Radomski pseud. "Kula" i Eugeniusz Kuligowski pseud. „Ryś”.</p>		<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>

Eugeniusz Lipiński figuruje jako "podejrzany" (zatrzymany przez KBW i aresztowany przez UB dn. 19.03.1946) wraz z kilkoma innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia w aktach dwóch śledztw PUBP w Ostrołęce z roku 1946 i 1947. Akta tych śledztw UB dotyczyły "zbrojnego napadu" na lokalnego aktywistę PPR (dokonanego w marcu 1946) oraz zastrzelenia sołtysa wsi we wrześniu 1946 r. Akta te zawierają m.in. protokoły dwóch przesłuchań Eugeniusza Lipińskiego: z dnia 20 marca 1946 i dn. 13 kwietnia 1946.

IPN BU 0207/421 (1640/III).

Eugeniusz Lipiński ps. „Mrówka” występuje wraz z wieloma innymi żołnierzami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach UB i KW MO w Warszawie zatytułowanych "Charakterystyka Nr 64". Ta charakterystyka dotyczy Okręgu Warszawskiego nr XVI Narodowego Zjednoczenia Wojskowego i jego oddziałów zbrojnych, w tym oddziału sierżanta Eugeniusza Lipińskiego. Materiały te, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy NZW, zostały opracowane w latach 1978-1989 przez Wydział "C" KW MO / SUSW w Warszawie na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW. W kwestionariuszu osobowym nr 8 dot. Eugeniusza Lipińskiego ps. „Mrówka” zapisano m.in., iż ww. "po wyzwoleniu wstąpił do WiN i pełnił funkcję dowódcy bojówki w WiN. Następnie od 1947 r. był dowódcą patroli w Komendzie Okręgu XVI NZW u Pyśk Henryka pseud. "Dąb II". Następnie został komendantem KP Przasnysz i komendantem PAS-u. 20.IV.1948 r. brał udział w napadzie na Posterunek MO i Urząd Gminny w Krzynowłodze Małej pow. Przasnysz, gdzie m.in. zabito komendanta Posterunku MO".

IPN BU 0180/80 t. 14 (Charakterystyka nr 64, p. 102).

Eugeniusz Lipiński ps. „Mrówka” figuruje wraz z 26 innymi żołnierzami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach WUBP i KW MO w Olsztynie zatytułowanych "Charakterystyka Nr 60a". Ta charakterystyka dotyczy Okręgu XVI Narodowego Zjednoczenia Wojskowego i jego oddziałów zbrojnych, w tym oddziału sierżanta Eugeniusza Lipińskiego, działających w latach 1946-1954 na terenie kilku gmin ówczesnego woj. olsztyńskiego. Materiały te zostały opracowane w roku 1977 przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Olsztynie na potrzeby Wydziału II Biura "C" MSW.

IPN BU 0182/59 (Charakterystyka nr 60a, p. 71).

Eugeniusz Lipiński pseud. „Mrówka” figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach Biura "A" MSW z roku 1960 zatytułowanych "Podziemie zbrojne i niemieckie nielegalne organizacje działające na terenie Polski po II wojnie światowej". Akta te opisują działania wybranych "nielegalnych organizacji" (Konspiracyjne Wojsko Polskie, Narodowe Zjednoczenie Wojskowe, zrzeszenie "Wolność i Niezawisłość") i ich oddziałów partyzanckich (m.in. "Błyska", "Burego", "Drażala", "Igły", "Mrówki", "Roja", "Wołyniaka", "Wydry", "Zapory" i innych) oraz akcje jednostek MO i UB. Akta te zawierają też m.in. wykazy broni i amunicji, sprzętu łączności, fotografie zabitych w walce partyzantów, zdjęcia sygnalityczne.

IPN BU 024/94 (041/93, sygn. 9/46-100).